

GEHOORSCHADE AANPAKKEN OP DE DANSVLOER

IS JOUW LOCATIE OORVEILIG?

De Nationale Hoorstichting heeft sinds december 2011 een reeks praktische maatregelen getest, om gehoorschade onder stappers terug te dringen. Zeven proeflocaties in Nederland namen deel aan de pilot van het Oorveilig-keurmerk. De deelnemende clubs hanteerden een maximaal geluidsniveau van gemiddeld 103 decibel per kwartier. Daarnaast is het publiek geïnformeerd over het risico op gehoorschade en was op alle locaties goede gehoorbescherming beschikbaar.

De Nationale Hoorstichting heeft het initiatief voor Oorveilig genomen, omdat het probleem van gehoorschade onder stappers té groot is geworden. Uit recent onderzoek onder 130.000 respondenten is gebleken dat 93% van de Nederlandse stappers last van het gehoor heeft na bezoek aan een discotheek of club. Een dag later heeft 38% nog altijd last van een piep, oorsuizen of verminderd gehoor.

Volgens Paul Heere, woordvoerder van de Nationale Hoorstichting en projectleider van Oorveilig, mag het probleem dan ook niet onderschat worden. “De gevolgen kunnen verreikend zijn. We leven in de eeuw van de communicatie en daaraan kun je minder goed deelnemen als je gehoorschade hebt opgelopen. Slechthorendheid is doodvermoeiend, omdat het veel energie kost om alle informatie goed op te vangen. We noemen het ook wel een isolerende handicap, omdat mensen met deze problemen zich na verloop van tijd steeds meer kunnen gaan terugtrekken uit hun sociale kringen.”

VERANTWOORDELIJKHEID

Punt van discussie rondom de gehoorschadeproblematiek is bij wie nu eigenlijk de verantwoordelijkheid ligt in deze kwestie. Is het aan de clubs of juist aan de bezoekers zelf om te zorgen voor het gehoor? “Dat is een discussie die al veelvuldig is gevoerd en daaruit is Oorveilig feitelijk ook voortgekomen”, geeft Paul Heere aan. “Eerder is al een convenant gesloten met

GRATIS APPLICATIE: ALPINE MUSIC SAFE CHECK: WAT IS JE VEILIGE VERBLIJFTIJD?

Via de app-store en/of www.alpine.nl is gratis de Alpine MusicSafeCheck-app te downloaden. Met deze app meet je het geluidsniveau en weet je wanneer je risico loopt op gehoorschade. De app laat je direct zien hoe lang je in dat geluidsniveau mag verblijven mét en zonder oordoppen. De Alpine MusicSafeCheck app is de enige zeer nauwkeurige geluidsmeter-app tot zelfs 105 dB. De meting is te vergelijken met een geluidmeter klasse 1 (B&K 2250). De meting in de vorm van een grafiek kan je mailen of delen met je vrienden via Facebook. Vooralsnog werkt de app op iOS6, aan een android versie wordt gewerkt.

ALPINE

Alpine was als leverancier én meedenkend partner verbonden aan Oorveilig. De leverancier van gehoorbescherming leverde oordoppen en automaten voor de verstrekking daarvan aan de deelnemende clubs. Alpine-eigenaar Peter de Roode toont zich na afloop tevreden over de pilot, maar beseft ook dat er nog heel wat moet gebeuren: "Er is in ieder geval heel veel geleerd de afgelopen periode. Wijzelf hebben bijvoorbeeld kunnen kijken waar, hoe en wanneer gehoorbescherming het beste aangeboden kan worden, maar we hebben ook kunnen zien hoe betrokken de clubs zijn en bij wie de verantwoording wel of niet moet liggen. Het probleem wordt zeker erkend, maar in de praktijk wordt er nog te weinig aan gedaan. Bij de clubs heeft het weinig prioriteit, die willen vooral voor een leuke avond zorgen. Ook bezoekers van de clubs (h)erkennen het probleem wel, maar er is een groot verschil tussen het erkennen en er daadwerkelijk iets aan doen. Daar ligt nog een belangrijke rol voor de Hoorstichting en de overheid." Alpine biedt met haar Alpine Club Program naast de unieke filterdoppen en een design automaat ook pers en PR ondersteuning. Bovendien informeert en ondersteunt Alpine het personeel van de club zoveel mogelijk. Zo wordt de clubs een compleet pakket geboden, zonder dat het ze al te veel energie kost. De oordoppen die Alpine biedt, zijn overigens van hoog niveau. De Roode: "Ze zijn gemaakt van AlpineThermoShape™ materiaal. Dat materiaal vormt zich door de lichaamswarmte perfect naar het oor, waardoor de pasvorm ideaal is en de doppen erg comfortabel zitten. Door de unieke filters in de oordoppen wordt de muziek gedempt tot een veilig niveau, maar blijft de muziekbeleving zeer goed. We zien dat de groep die het gebruikt snel groeit, maar het zou nog veel beter kunnen. Oorveilig en het Alpine Club Program zijn daarbij stappen in de goede richting."

de VVEM en VPPF, na gesprekken met partijen als Mojo, ID&T, artsen en andere relevante partijen. Conclusie is in ieder geval dat de verantwoordelijkheid bij beide partijen ligt.

Volgens het eerder genoemde onderzoek gaat 82% van de stappen er vanuit dat de muzieklocatie beschermende maatregelen treft, of dat de overheid die maatregelen oplegt. Er zijn echter geen wettelijke regels of richtlijnen met betrekking tot de veiligheid van het gehoor van bezoekers van discotheken, dus die vlieger gaat helaas niet op. Volgens de Hoorstichting is het daarom cruciaal dat zowel de muzieksector, consumenten als de overheid zich actiever opstellen bij het terugdringen van gehoorschade. Gehoorschade door muziek kan 100% voorkomen worden en dat geldt daarmee ook voor de aanzienlijke maatschappelijke kosten. Ook in andere Europese landen wordt naar manieren gezocht om gehoorschade als gevolg van harde muziek tegen te gaan. In Vlaanderen is op 1 januari 2013 wetgeving van kracht geworden, die de maximale geluidsemisatie stelt op gemiddeld 102 decibel per kwartier. Bovendien worden discotheken verplicht om bezoekers kosteloos gehoorbescherming te verstrekken.

BEWUSTWORDING

"Goed punt is volgens Heere in ieder geval dat de aandacht voor het onderwerp groeit, al is het nog altijd onvoldoende. "Je merkt dat de bewustwording onder consumenten is toegenomen en het kennisniveau redelijk is, al zijn er duidelijke hiaten. Opvallend is bijvoorbeeld dat vrouwen er meer van weten dan mannen, maar dat ze er uiteindelijk minder mee doen. We denken dat het komt doordat ze het niet mooi vinden om met oordoppen rond te lopen." Volgens Heere is het zaak duidelijk te krijgen dat de bescherming niet alleen gedragen moet worden als het geluid heel hard staat: "Die bescherming is namelijk de hele avond belangrijk, aangezien de impact op je gehoor al die tijd bij elkaar wordt opgeteld. Het is een combinatie van het geluidsniveau en de tijd dat je er naar luistert."

PILOT

De Nationale Hoorstichting heeft de proefperiode van het Oorveilig-project inmiddels afgerond. "De clubs die hebben deelgenomen aan het proefproject zijn Club AIR in Amsterdam, Bermuda in Eindhoven, Brothers in Bunnik, Harders Plaza in Harderwijk, Kerkplein in Breda, Matrixx in Nijmegen en

NIEUWE OPZET

Oorveilig werkt aan een doorstart in een iets gewijzigde vorm. In het vervolg ligt het initiatief bij de muzieklocaties. Locaties die het Oorveilig-certificaat willen ontvangen, moeten zelf aantonen dat ze aan de normen voldoen. De eerste keer doen ze dat door de geluidsmetingen van een geruime periode te overleggen. Als het certificaat eenmaal is uitgereikt, ontvangt de toezichthoudende instantie op regelmatige basis de geluidsmetingen van die periode. Daarnaast zal Oorveilig jaarlijks steekproeven verrichten om te controleren of aan alle criteria is voldaan. Indien niet blijvend aan de criteria wordt voldaan, kan een Club het certificaat kwijt raken. De Hoorsichting onderzoekt de komende periode in hoeverre Oorveilig ook beschikbaar kan worden gemaakt voor evenementen en andere locaties dan clubs. In de nieuwe opzet bepalen de clubs helemaal zelf wie ze als leveranciers van de apparatuur selecteren, evenals de manier waarop zij het voor zichzelf organiseren. Wel moet de meetapparatuur voldoen aan de afgesproken normen (IEC61672 klasse 2 SPL sensoren), net als de verkochte filteroordoppen (SNR 17 en/of tenminste 15 dB demping tussen 250 en 8000 Hz).

Woodstock 69 in Bloemendaal”, vertelt Paul Heere. “Tijdens het project hebben zij een heel pakket van verschillende maatregelen getest. Zo werd een geluidslimiet gehanteerd van gemiddeld 103 dB(A) per kwartier. Het gemeten geluidsniveau werd ook op een beeldscherm zichtbaar gemaakt voor de DJ’s en het publiek. In de deelnemende clubs was verder gehoorbescherming aanwezig in de vorm van geluidsdempende oordopjes met filters voor de bezoekers en personeel, volgden medewerkers een training over dit probleem en werden bezoekers geïnformeerd over de risico’s van gehoorschade en hoe zij hun gehoor kunnen beschermen.”

COMMITMENT

De Oorveilig-pilot heeft een jaar geduurd en vond plaats bij eerder genoemde clubs die zichzelf aanmeldde. Ze waren dus gemotiveerd om het gehoor van medewerkers en bezoekers te gaan beschermen. “Maar het was voor de deelnemers wel wennen aan de andere manier van werken”, geeft Heere aan. “Oorveilig-clubs houden bijvoorbeeld rekening met de volume-opbouw van een avond. Niet te hard beginnen, zodat volgende DJ’s niet nog harder gaan om over hun voorganger heen te knallen. Vooraf helder over deze zaken communiceren helpt daarbij veel. Stagemanagers kunnen bij ontvangst van de artiesten aangeven dat een norm van 103 dB wordt gehanteerd, maar beter is het om het vooraf ook in contracten op te nemen. Commitment is het sleutelwoord. Als een locatie eenmaal zover is dat ze er iets aan willen doen en er dus voor gaan, dan is er veel mogelijk. Natuurlijk vergt het tijd, maar je ziet wel dat met hele realistische middelen al goede resultaten gehaald worden.”

MEETSYSTEEM

Eén van de hierboven genoemde maatregelen is het weergeven van het geluidsniveau, zodat DJ’s en bezoekers het kunnen zien. “Tijdens de pilot hebben de clubs gewerkt met het meetstelsel van Munisense en de technische ondersteuning van dB Control”, vertelt Heere. “Wat ons in het Munisense-systeem aansprak zijn de betaalbaarheid en het feit dat de meetgegevens online bekeken en opgeslagen kunnen worden. Zowel voor ons als voor de clubs is dat uitermate handig. Bovendien stuurt het systeem bij een geluidsoverschrijding een seintje per sms of email naar een stagemanager of wie je maar wil, zodat direct ingegrepen kan worden. Ander voordeel is dat de gegevens ook achteraf overlegd kunnen worden als er bijvoorbeeld klachten zijn uit de buurt of vanuit de gemeente. Je kan heel makkelijk en nauwkeurig aantonen wat het geluidsniveau op elk moment geweest is.”

TEVREDEN

Paul Heere is tevreden over de pilot: “Natuurlijk wil je altijd sneller, maar er is inmiddels al veel bereikt. Er is een schat aan informatie tot ons gekomen en de grote winst daarbij is dat het nu allemaal heel concreet is geworden. Na jaren van praten met de betrokkenen, weten we nu wat realistisch is. De volgende stap is om deze aanpak groter en breder te gaan trekken. Het is belangrijk dat veel meer clubs er mee aan de slag gaan en dat hoeft wat ons betreft niet eens met Oorveilig, maar kan ook prima op een eigen manier. Wel kunnen wij natuurlijk een prima startpunt zijn om zo’n proces in te gaan zetten.” ■